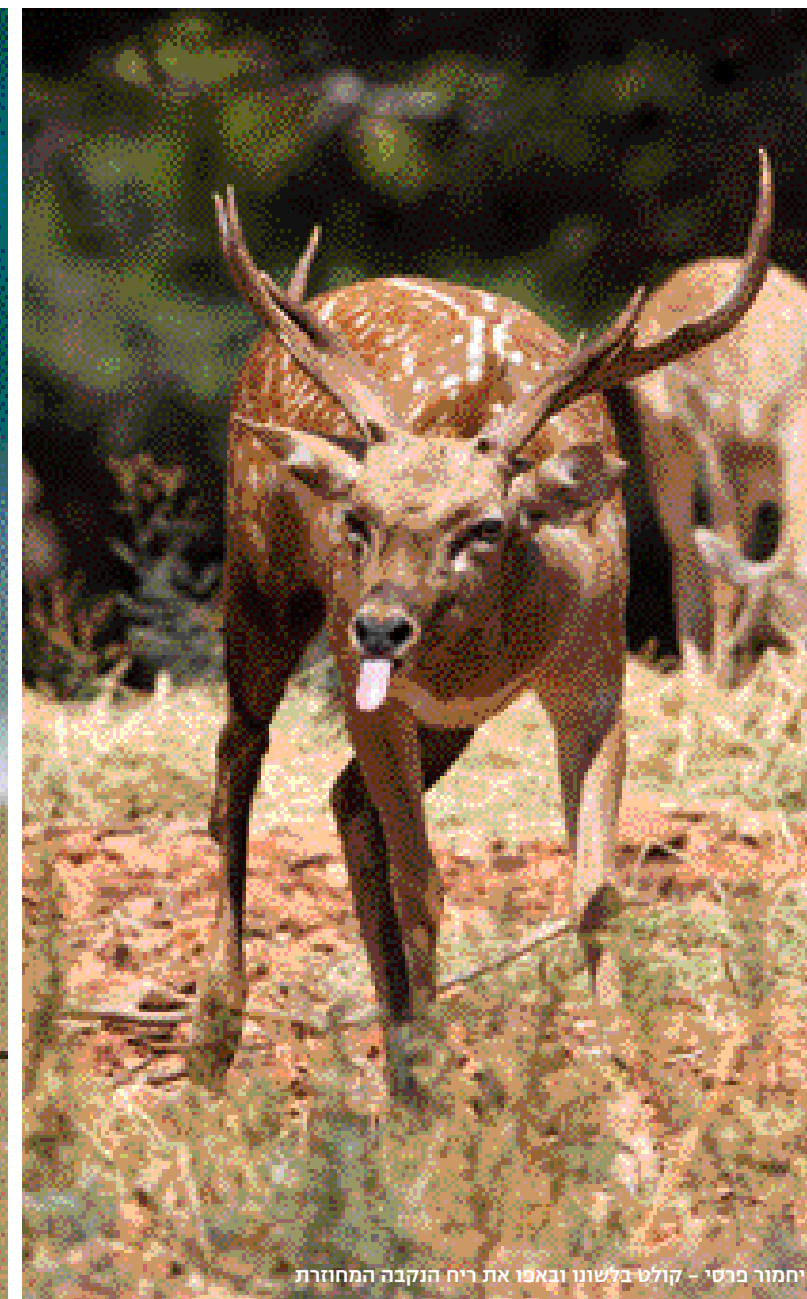

שחפית ים – האכלה בדוגיות כמתנת אהבה

יחמור פרסי – קולט בלשונו ובאפו את ריח הנקבה המחזרת

חיזור גורלי

חוקרי טבע וחוקרי נפש האדם שותפים לדעה כי כוח המין הוא הכוח המניע בעולם החי. יותר מרעב, יותר מטריטוריה, יותר מביטחון אישי – יצר הרבייה הוא המפעיל את כל היצורים החיים באשר הם. לכבוד ט"ו באב – יום האהבה, הנה לפניכם כמה מהמחזרים בטבע הישראלי

כתבה: טל ברטוב / צילם: אייל ברטוב

הטווס אינו חיית בר בארץ, אך בהיותו המחזר האולטימטיבי, הוא ראוי להתייחסות. הטווס אינו מגביל את חיזוריו לעונה קצרה אלא מפעיל את קסמיו ומשכלל את ריקודי החיזור שלו למשך חצי שנה לפחות. הוא פורש את זנבו העצום ומרעיד את נוצותיו בפני הטווסה, אך רק באביב יביא המאמץ שלו לתוצאה הרצויה, והטווסית האפרפרה תטיל ותהפוך אותו לאב גאה. פרישת זנב כה גדול מכבידה עליו ומסכנת אותו. כאשר הוא עסוק בהרעדת הנוצות, הוא חשוף ופגיע

בישראל מרבית בעלי החיים מתרבים באביב ובראשית הקיץ, ימים שבהם קל יותר להשיג מזון. בימי הקיץ הארץ מלאה גורים, גוזלים, אפרוחים והורים הטרוודים בטיפול ובהאכלה, ולאף אחד אין ראש לרומנטיקה. עונת החיזור בטבע נקבעת לפי משך ההריון או הדגירה, כך שהצאצאים ייוולדו באביב ובקיץ. היעלים לדוגמה, שאצלם נמשך ההריון כשישה חודשים, מחזרים בסתיו, ואילו אצל החוחית, הדוגרת רק כשבועיים, יהיו גם החיזור וגם הקינון באביב.

יעל נובי - מרחרח וקולט בפיו את מידת המוכנות של היעלה

זעמן שחור - זוג בריקוד חיזור

תן זהוב - רומנטיקה רכה

מאוד וכל טורף עלול להתקרב אליו בלי שיתגלה. המסר העובר מחיזורו הראוותני הוא: "אני חזק, כשיר, איני חושש משום טורף ולכן אני בן זוג ראוי לרבייה". גם חרדון סיני פועל על פי עקרון ההכבדה. הזכר מתבלט בעונת החיזור בצבעים עזים, שאמנם מסכנים אותו וחושפים אותו לעיני טורפים, אך גם משדרים, בדומה לזנב הטווס: "אני חזק ובלתי מנוצח, איני חושש מטורפים. עם גנים משובחים כמו שלי אני ראוי לאהבה".

היעל הזכר, במצוקי הנגב ובמדבר יהודה, משקיע במהלך הסתיו את כל כוחו בקרבות קרניים עם יעלים מתחרים. רק מי שיוכיח את כוחו ויגבר על היעלים האחרים, יזכה להגיע לעמדת חיזור. הוא משרבב את שפתיו קדימה ומוציא את הלשון, מרחרח וקולט בפיו חלקיקי ריח המספרים לו על מידת המוכנות של היעלה (התנהגות הנקראת "פלמינג" - Fleming). היעל הולך אחריה בעקשנות ואינו עוזב עד שתתרצה ותזדווג איתו.

גם היחמור, ששוחרר לטבע בחורשים וביערות בגליל המערבי וסביב לנחל שורק שבהרי ירושלים, משתמש בפלמינג בחיזור, וקולט בלשונו ובאפו את ריח הנקבה המחוזרת. התן הזהוב שומר את בת זוגו קרוב קרוב אליו ותוקף כל תן שמתקרב אליהם בעונת הייחום. שני ההורים יטפלו יחד בגורים וישמרו על קשר משפחתי לטווח ארוך. נחשים כמו הזעמן השחור חיים לבדם כל השנה, ורק בעונת החיזור נפגשים לריקודי אהבה סוערים המסתיימים בהזדווגות. בתום ההזדווגות פונה כל אחד לדרכו, ללא שום סנטימנטים ורומנטיקה, ולאחר הטלת הביצים גם הזעמנית ממשיכה בענייניה ללא קשר כלשהו לצאצאים שיבקעו.

יש מי שמחזר בעקשנות ואינו מניח לנקבה עד שתסכים, יש מי שמשכנעים את בנות הזוג בהרעפת מתנות כמו זכר השחפית, שמביא לבת זוגו דגיגונים כמתנות אהבה, יש מחזרים עם ראש כחול (תרתי משמע) כמו החרדון, יש מי שחי כזוג קבוע במשך השנה כולה ויש מי שמוצאים לעצמם אהבה רק לעונת הרבייה.

כל מין ודרכיו, כל זכר וייחודו, אבל אצל כולם קיים הצורך להציג בפני הנקבה בריאות, יכולת וגנים טובים שישכנעו אותה שהוא הוא האב המתאים לצאצאיה.

טווס - פורש את זנבו ומרעיד את נוצותיו מול הנקבה

חרדון סיני - מחזר עם ראש כחול